Najvyšší súd v trestnej veci proti I. W., obžalovanému zo zločinu padelania súkromnej listiny, po verejnom pojedávaní o zmätočnej sťažnosti obžalovaného vyniesol rozsudok, ktorým zmätočnú sťažnosť odmietol, avšak z dôvodu zmätočnosti, uvedeného v bode 1 a) § 385 tr. p., z úradnej moci zrušil rozsudky oboch súdov nižšieho stupňa a podľa bodu 1. § 326 tr. p. oslobodil obžalovaného od obžaloby proti nemu pre pokus zločinu podvodu podľa § 50 tr. zák. nov., §§ 65, 380, 383 tr. zák. a pre zločin padelania súkromnej listiny podľa §§ 401, 402 tr. zák. a § 2/1 tr. nov. z. r. 1929 podanej.

Z dôvodov:

Pri preskúmaní veci presvedčil sa najvyšší súd o tom, že súdy nižších stolíc sa mýlily, keď obžalovaného za vinného uznaly. Podľa zistených skutočností obžalovaný bol dlžný firme A. a spol v B. 5.000 Kč. Dňa 3. apríla 1929 obžalovaný išiel do kancelárie zástupcu menovanej firmy advokáta dra S., ktorému jako splátku zaplatil 200 Kč, potom hneď falošne ohlásil v kancelárii S.-ovej zamestnanej M. K., že sa s advokátom ujednal, že na úplné vyrovnanie pohľadávky má zaplatiť len 1.500 Kč, na čo 200 Kč už platil, a dal si menovanou v neprítomnosti dra S. vydať potvrdenie s týmto obsahom: »Poprad am 3. April 1929. Herrn I. W., Poprad. Teile Ihnen höfl. mit, dass ich in der Angelegenheit B. 200 Kč übernommen habe. Rest bleibt noch 1.300 Kč. Achtungsvoll.« Túto listinu K. napísala a sama podpísala v zastúpení dra S., hoci menovaný pred tým jej zakázal vydať obžalovanému potvrdenku o platení 200 Kč. Uvedenú listinu použil potom obžalovaný jako doklad v civilnom spore u okresného súdu v S. dôkazom toho, že pohľadávka firmy A. a spol. je len 1.500 Kč a nie 3.700 Kč. Na základe tohoto skutkového stavu považoval vrchný súd horeuvedenú listinu za falošnú a uznal obžalovaného za vinného, hľadiac na § 20 tr. zák., z prečinu padelania súkromnej listiny podľa § 401 a odst. II. § 402 tr. zák.

Právny názor vrchného súdu je mylný. Padelanie súkromnej listiny predpokladá nie nepravdivý obsah listiny, lež padelanie jej formálnych náležitostí. Listina, vydaná skutočne osobou označenou za vydavateľa, nie je falošnou listinou v smysle § 401 tr. zák., bárs jej pôvodný obsah potvrdzuje nejakú nepravdu. V tomto prípade listina, uvedená v obžalobe, je podpísaná vystaviteľkou samou; jej pôvodný obsah nebol dodatočne falšovaný. Obžalovaný nespáchal tedy padelanie súkromnej listiny podľa § 401 tr. zák. tým, že spolupôsobil, aby do listiny bolo pojaté nepravdivé tvrdenie. V smysle § 400 tr. zák. takáto činnosť je jako padelanie listiny trestná len vtedy, keď sa vzťahuje na verejnú listinu. Preto mýlily sa súdy nižších stolíc, keď kvalifikovaly čin obžalovaného za padelanie súkromnej listiny podľa §§ 401—402 tr. zák. Zbýva ešte otázka, či nevyčerpáva čin obžalovaného skutkovú povahu iného trestného činu a menovite pokusu zločinu podvodu podľa § 50 tr. zák. nov. a §§ 65 a 380 tr. zák.

Čís. 4463.

První věta § 81 tr. zák. předpokládá, že mařený úkon byl v době násilného vztažení ruky nebo nebezpečné výhrůžky zahájen a neskončen (právě prováděn); druhá věta § 81 tr. zák. čelí jen proti vynucení (bu-

doucího) úkonu úředního (služebního), nikoliv i proti vynucení opomenutí takového (budoucího) úkonu (proti jeho zamezení skutečným násilím nebo vyhrůžkou).

Z prostého předpokladu pachatelova rozčilení lze usouditi stejně i na nedostatek zlého úmyslu, i na zlý úmysl; proto se pouhý předpoklad rozčilení pro závěr o nedostatku zlého úmyslu rovná naprostému nedostatku důvodů po rozumu § 281 čís. 5 tr. ř.

(Rozh. ze dne 16. září 1932, Zm I 1060/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 6. listopadu 1931, jímž byl obžalovaný, byv obžalován ze zločinu veřejného násilí podle § 81 tr. zák., uznán vinným jen přestupkem proti veřejným zařízením a opatřením podle § 312 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu prvé stolice, by o ní znova jednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost veřejného obžalobce vytýká napadenému rozsudku zmatečnost podle čís. 5 a čís. 9 písm. a), správně čís. 10 § 281 tr. ř. Stížnost není v právu, pokud dovozuje, že projevy obžalovaného, ve kterých napadený rozsudek shledává jen přestupek § 312 tr. zák., splňují skutkovou podstatu zločinu podle § 81 tr. zák., protože obžalovaný chtěl pronesenými vyhrůžkami, což prý z jejich doslovu vysvítá, účinkovati na vůli úřadujících úředníků, by se pod nátlakem nebezpečných vyhrůžek brala směrem, jemuž chtěl obžalovaný, by tímto nátlakem byl zmařen úřední výkon, který měl býti — rozuměj později — proveden (berní exekuce). Netřeba připomenouti, že stížností předpokládaný úmysl obžalovaného není rozsudkem zjištěn, nýbrž popřen, a že rozsudek nezjišťuje skutečností opodstatňujících nebezpečnost souzených výhrůžek. Neboť námitka je i právně pochybená, an »mařený« úkon nebyl v době souzených vyhrůžek prováděn, ba nebyl v době té ani zahájen, nýbrž měl býti zařízen a předsevzat teprve v budoucnosti, a první věta § 81 tr. zák. čelí sice proti maření úředních (služebních) úkonů, předpokládá však, že mařený úkon byl v době násilného vztažení ruky nebo nebezpečné vyhrůžky zahájen a neskončen (právě prováděn) — arg. slova »konání úřadu nebo služby« a »tento výkon« —, kdežto druhá věta § 81 tr. zák. čelí jen proti vynucení (budoucího) úkonu úředního nebo služebního, nikoliv i proti vynucení opomenutí takového (budoucího) úkonu (proti jeho zamezení skutečným násilím anebo vyhrůžkou).

Stížnost není v právu ani, pokud vytýká rozsudku vnitřní rozpor z důvodu, že rozhodovací důvody uvádějí na jednom místě, že se souzené výroky (vyhrůžné projevy) obžalovaného vztahují — ne ku projednávání na berním úřadu, při němž byly učiněny, nýbrž — na budoucí

očekávanou exekuci, kdežto jinou částí rozhodovacích důvodů jest vysloveno, že soud nezjistil skutečností, z nichž by vyplývalo, že obžalovaný chtěl svým výrokem (souzenými projevy) neboli vyhrůžkami na zaměstnancích berního úřadu vynutiti, by neprováděli proti němu exekuci. Jestliť prvou větou rozhodovacích důvodů zjištěn objektivní směr vyhrůžek a druhou popřen příslušný úmysl obžalovaného, takže mohou obě věty vedle sebe obstáti; neboť není logicky nemožné, že si pachatel neuvědomuje a nechce směr, který jeho projev skutečně má. Druhý z právě uvedených zjišťovacích výroků — na němž pak rozsudek zakládá svůj konečný závěr, že není tudíž ani skutková podstata zločinu (§ 81, ani) § 98 b) tr. zák. po stránce subjektivní naplněna — jest opřen (odůvodněn) předpokladem, že jednáním na berním úřadě mělo se docíliti dohody o způsobu placení, pokud se týče o odpisu části daní, a obžalovaný v rozčílení, že bude museti platiti dříve, než patrně očekával, nevyhrožoval bezprostředním zlem, nýbrž podmínečně zlem budoucím a časově neurčitým. Podotýkajíc vhodně, že z onoho předpokladu může se k subjektivní stránce souzeného skutku vztahovati jen zmínka o rozčilení obžalovaného, které však o sobě nemůže obžalovaného po stránce subjektivní vyviniti, uplatňuje stížnost zřetelným poukazem výtku, že pro výrok o nedostatku zlého úmyslu, předpokládaného zločinem vydírání, nejsou v pravdě rozsudkem uvedeny žádné důvody. Výtce jest přisvědčiti. Rozčilení může sice býti příčinou, pro niž si pachatel neuvědomuje a důsledkem toho nepojímá ve svůj úmysl, že skutek (projev) v rozčilení učiněný směřuje k určitému trestně-právně závažnému účinku; rozčilení může však býti stejně také důvodem, z něhož učiní pachatel skutek (projev), jsa si vědom, že bude a, chtěje tomu, by byl způsoben účinek, ke kterému skutek (projev) objektivně poukazuje a směřuje. Lze-li takto z prostého předpokladu pachatelova rozčilení usouditi stejně jak na nedostatek zlého úmyslu, tak i na zlý úmysl, rovná se pouhý předpoklad rozčilení naprostému nedostatku důvodů, takže je rozsudečný závěr o nedostatku subjektivní stránky skutkové podstaty zločinu vydírání stižen formální vadou čís. 5 § 281 tr. ř.

Čís. 4464.

Kvalifikační moment podle § 336 č. 3 tr. zák. jest dán jen tehdy, musel-li pachatel zdolati mechanické překážky, aby se dostal k předmětu krádeže.

(Rozh. z 16. září 1932, Zm IV 308/32.)

Nejvyšší soud, přezkoumav trestní věc proti A. B., obžalovanému pro pokus zločinu krádeže, ke zmateční stížnosti veřejného obžalobce po veřejném přelíčení zrušil podle I. odst. § 35 por. nov. z úřední povinnosti rozsudek odvolacího soudu a vrátil věc tomuto soudu k novému projednání a rozhodnutí; zmateční stížnost vrchního státního zastupitelstva poukázal na toto rozhodnutí.